

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Απόσπασμα 1

A. Συμβουλεύει τους στρατιώτες (του) με τα εξής λόγια: «Πληροφορούμαι ότι οι εχθροί πλησιάζουν· οι ανιχνευτές μας αναγγέλλουν ότι αυτοί είναι/βρίσκονται κοντά. Οφείλετε/Πρέπει να φυλάγεστε από τη δύναμη των εχθρών· γιατί οι εχθροί συνηθίζουν να (εξ)ορμούν από τους λόφους και μπορούν να κατασφάξουν τους στρατιώτες (μας)..

Απόσπασμα 2

Ο Σουλπίκιος Γάλλος ήταν ύπαρχος του Λεύκιου Αιμίλιου Παύλου, ο οποίος διεξήγε πόλεμο εναντίον του βασιλιά Περσέα. Μια ξάστερη νύχτα, ξαφνικά η σελήνη είχε χαθεί (είχε πάθει έκλειψη)· εξαιτίας του ξαφνικού παράξενου και φοβερού θεάματος, τρόμος είχε καταλάβει τις ψυχές των στρατιωτών και ο στρατός είχε χάσει την αυτοπεποίθησή του (το ηθικό του). Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος μίλησε για τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των αστεριών και της σελήνης, και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε τον στρατό στη μάχη με αναπτρωμένο το ηθικό (ή πρόθυμο).

Απόσπασμα 3

Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει (ή η πολιτεία διεξάγει) πόλεμο, εκλέγονται άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν από τα άλογά τους και πολεμούν πεζοί: η χρήση της σέλας θεωρείται ντροπή και μαλθακότητα (ή πράγμα αισχρό και μαλθακό). Δεν επιτρέπουν στους εμπόρους να φέρουν κρασί στη χώρα τους (δεν επιτρέπουν να εισάγεται σ' αυτούς (ή στη χώρα τους) κρασί από τους εμπόρους), γιατί, εξαιτίας αυτού του πράγματος, όπως πιστεύουν, οι άντρες γίνονται μαλθακοί κι εκθηλώνονται.

B. 1. α) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις:

- a. **Milites:** militi
- b. **Vim:** virium
- c. **collibus:** colle/i
- d. **Persen:** Perses
- e. **modo:** modos
- f. **caeli:** caeli
- g. **magistratus:** magistratus
- h. **alacrem:** alacria
- i. **necisque:** nex(que)
- j. **mercatoribus:** mercatore

β) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές.

- a. **his verbis:** hoc verbo
- b. **speculatores nostri:** speculatoris nostri
- c. **Serena nocte:** serenae noctibus
- d. **Equestribus proeliis:** equestris proelia

e. **res turpis**: rerum turpium

γ) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για τις παρακάτω λέξεις:

- a. **se**:vestri,vestrum
- b. **nostrī**: mi/meus
- c. **eos**: ea
- d. **qui**: cui

2. α) Να γράψετε τους τύπους των ρημάτων που ζητούνται (για τυχόν περιφραστικούς τύπους, να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

cavere: cauturi sint

possunt: potuisti

gerebat: gestum iri

defecerat: deficiens

amiserat: amitemus

creantur: crearet

desiliunt: desilueratis

habetur: habitum fore

effeminantur: effeminaberis /re

admonet: admonuissem

β) **arbitrantur**: Να γράψετε τους τύπους που δανείζεται το ρήμα από την Ενεργητική Φωνή.

- Σουπίνο: arbitratum
- Γερούνδιο:arbitrandi-o-um-o
- Μετοχή Ενεστώτα:arbitrans
- Μετοχή Μέλλοντα:arbitraturus-a-um
- Απαρέμφατο Μέλλοντα: arbitraturum-am-um esse
arbitraturos-as-a esse
- Υποτακτική Μέλλοντα: arbitraturus-a-um sim

3. α) Να γράψετε τον συντακτικό ρόλο των παρακάτω λέξεων:

cavere: αντικείμενο στο debetis, τελικό απαρέμφατο.

militum: γενική αντικειμενική στο caedem.

nocte: αφαιρετική του χρόνου στο defecerat

caeli: γενική κτητική στο ratione.

alacrem: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο exercitum

cum potestate: εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου στο creantur.

Equestribus: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο proeliis.

Vinum: υποκείμενο του απαρεμφάτου importari (ετεροπροσωπία).

β) Να μετατρέψετε την Ενεργητική σύνταξη σε Παθητική .

-ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat

ob repentinum monstrum animi militum invasi erant terrore

-exercitus fiduciam amiserat

Fiducia amissa erat ab exercitu

γ) speculatores nostri eos prope esse nuntiant

Το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι το **eos**. Για να υπάρξει ταυτοπροσωπία τίθεται ως υποκείμενο το **se** και προκύπτει το φαινόμενο του λατινισμού

δ) importari: αντικείμενο του ρήματος *non sinunt*, τελικό απαρέμφατο.

Vinum: υποκείμενο του απαρεμφάτου *importari* τίθεται σε αιτιατική γιατί υπάρχει ετεροπροσωπία

ε)- adversus Persen: εμπρόθετος προσδιορισμός της εχθρικής διάθεσης στο *gerebat*.

-ob monstrum: εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο *invaserat*.

-de ratione de statu ac (de) motibus: εμπρόθετοι προσδιορισμοί της αναφοράς στο *disputavit*. (Συνδέονται με τους συμπλεκτικούς συνδέσμους *et* και *ac*, πολυσύνδετο σχήμα).

-in pugnam: εμπρόθετος προσδιορισμός του σκοπού (τελικού αιτίου) στο *misit*.

στ) Cum civitas bellum gerit: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στην κύρια που ακολουθεί, με ρήμα το *creantur*. Εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό σύνδεσμο *cum* και εκφέρεται με οριστική, γιατί η πράξη μας ενδιαφέρει από καθαρά χρονική άποψη, και χρόνου ενεστώτα γιατί δηλώνει την αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον.